

Budda Siakjamuni

MOWA BUDDY W BENARES

W drodze do drzewa Bodhi - drzewa przebudzenia - do Gaya, asceta Upaka zwrócił się do Oświeconego:

„Twoje rysy błyszczą w pogodnym spokoju, drogi przyjacielu, twoje odbicie jest czyste i klarowne. Dla czyjego imienia wyrzekłeś się swego domu, kto jest twoim mistrzem, jaką naukę uznajesz?”

Budda odpowiedział mu:

„Wszystko pokonałem i wszystko zrozumiałem. Przerwałem kajdany, pokonałem pragnienie. Wszystkiego się wyrzekając poznałem wolność. Sam tego dokonałem, kogóż miałbym wymienić? Nie mam nauczyciela, nikt nie jest mi równy, ani tu na ziemi, ani w królestwie nieba. Święty i najwyższy mistrz, oto kim jestem. Jedyne w pełni przebudzone, po wieczność w pokoju. W Benares zostało założone królestwo prawdy. Ślepemu światu triumfalnie obwieszcza nieśmiertelność.”

Tak słyszałem:

Raz przebywał Czcigodny w gaju gazeli Isipatany pod Benares. Tam przemówił do pięciu bhików:

Kto dąży do dobra, niech unika dwóch skrajności:

Jedną jest łase szczęścia oddawanie się przyjemnością zmysłów; jest ono niskie, nikczemne, światowe, nieszlachetne, bezcelowe.

Drugą jest oddawanie się samoudręczeniu; jest ono bolesne, nieszlachetne, bezcelowe.

Tych dwóch skrajności uniknął Doskonały i całkowicie zrozumiał środkową ścieżkę, bardzo pożądaną, która ofiarowuje poznanie, która prowadzi do spokoju, do najwyższej prawdy, do przebudzenia, do Nirwany.

Środkową ścieżką jest ta ośmioraka droga:

słuszny wgląd, słuszna postawa, słuszna mowa, słuszne działanie, słuszne prowadzenie życia, słuszna walka, słuszne rozmyślanie, słuszne skupienie umysłu.

To jest szlachetna prawda o tym, co złe:

Narodziny są złem, choroba jest złem, umieranie jest złem; troska, żal, ból, zgryzota i zwątpienie są złem; być złączonym z niekochanym i być rozdzielonym z kochanym jest złem; nie osiągnąć tego co się pragnie jest złem; krótko, pięć grup chwytania jest złem.

To jest szlachetna prawda o źródle zła:

Jest nim pragnienie, które wytwarza ponowne narodziny, któremu towarzyszy powodzenie i przyjemność, która szuka zaspokojenie raz tu, raz tam, mianowicie pragnienie życia, pragnienie samouśmiercenia.

To jest szlachetna prawda o prowadzącej do końca zła ścieżce:

Jest to ośmioraka droga, mianowicie: słuszny wgląd, słuszna postawa, słuszna mowa, słuszne działanie, słuszne prowadzenie życia, słuszna walka, słuszne rozmyślanie, słuszne skupienie umysłu.

Te nauki nie zostały przekazane, lecz ja jestem tym, który pierwszy rozpoznał, czym jest zło i co należy czynić, aby poznać jego istotę i jasno sobie uświadomiłem, że słusznie to rozpoznałem. Tak samo jako pierwszy całkowicie jasno rozpoznałem źródło zła, koniec zła i ścieżkę prowadzącą do jego końca.

To jest szlachetna ośmioraka ścieżka:

Słuszny wgląd, słuszna postawa, słuszna mowa, słuszne działanie, słuszne prowadzenie życia, słuszna walka, słuszne rozmyślanie, słuszne skupienie umysłu.

Słuszny wgląd oznacza: zrozumieć cztery szlachetne prawdy: o tym co złe, o źródle zła, o końcu zła i o prowadzącej do końca zła ścieżce.

Słuszna postawa oznacza: wyrzec się (wewnętrznie) świata, nie żywić żadnych złych zamiarów, nie powodować cierpienia.

Słuszna mowa oznacza: nie kłamać, nie obmawiać, nie używać pustych słów i nie paplać bez sensu.

Słuszne działanie oznacza: nie niszczyć żadnego życia, nie brać tego, co nie zostało (dobrowolnie) dane, nie prowadzić się nieskromnie.

Słuszne prowadzenie życia oznacza: unikać fałszywego prowadzenia życia.

Fałszywe prowadzenie życia to nieszczerłość, zdrada, posądzenia, wypytywanie, lichwa, handel bronią, żywymi istotami, mięsem, odurzającymi napojami lub trucizną.

Słuszna walka oznacza: walczyć z całym sił i swoim umysłem tak kierować, aby nie powstawały żadne złe, szkodliwe myśli, już istniejące złe i szkodliwe myśli usuwać, budzić słuszne myśli, a kiedy już się pojawią pilnować ich i strzec.

Słuszne rozmyślanie oznacza: gorliwie, z jasnym umysłem w rozwadze, zapominając o wszystkich pragnieniach i troskach, rozmyślać o ciele, uczuciach, o myślach i o przedmiotach nauki.

Słuszne skupienie umysłu oznacza: ćwiczyć pierwszy, drugi, trzeci i czwarty stopień koncentracji.

Jednak tak powiedział Czcigodny; tak to słyszałem:

Wszystko, co możemy uczynić dla polepszenia naszego przyszłego losu, traci na wartości wobec dobra wybawiającego serce. Wybawiające serce dobro wchłania w siebie wszystko i świeci i lśni i błyszczy tak samo jak blask gwiazdy znika przy blasku księżyca, który wchłania blask gwiazd i świec i lśni i błyszczy.

Oryginał z:

Majikimanikaya 26; Samyuttnikaya LVI, 11 i XLV, 8; Jttiruttaka 27
Dalsze pouczenia z Udama III, 10

Teksty pochodzą z pracy Kurta Schmidta, Słowa Przebudzonego, O.W. Barth-Verlag, München
1951